

SKADER.

DR. KAROLU ŠTREKLJU ZA SPOMIN.

Spisal dr. A. Breznik.

Dne 7. julija letošnjega leta je odpadlo vseučiliškemu profesorju slovenščine v Gradcu pero, katero se je bilo v preiskovanju naše slovenščine in drugih slovanskih jezikov nenavadno vnelo in je moralo zato prehitro zgoreti. Pregorelo je, ker je napisalo preveč razprav za tako kratko dobo življenja in je bilo pomočeno pregloboko v temelje našega jezika. Štrekelj je delal mnogo več, kolikor so mogle prenesti njegove moči, zato je narava tako hitro terjala svoj dolg.

Preiskal je naš jezikovni zaklad, kakor si je mogel to nekdanj komaj v sanjah slikati naš iznajdljivi Levstik, ko so mu poverili častno nalogo, naj sestavi slovensko-nemški Wolfov besednjak. Razvoj in usodo našega jezika je v nedokončani slovnici, ki se nahaja sedaj v rokopisu, popisal tako, kakor je bilo to nekoč ideal Oblaka, Štrekljevega vseučiliškega prednika. Narodnemu slovstvu je bil tako kritičen urejevalec, da mu ne ve noben slovanski romantik imenovati vrstnika. Miklošič in Škrabec, dva učitelja Štrekljeva, sta našla v njem edinega naslednika, ki je mogel nadaljevati njune velike tradicije.

Štrekelj je bil pa tudi po svoji osebnosti tak, kakor jih nahajamo le malo med učenjaki. Znanstveno delovanje ga ni oviralo, da ne bi bil tudi kot človek vršil svoje življenske naloge. Bil je cel mož. Prezrl ni nobenega važnega stremljenja, ki nam ga narekuje življenska dolžnost. Bil je učenjak, vendar poleg tega še tudi posebej vesten in natančen kot učitelj, ki se je za svoja predavanja zelo pripravljaval. Vsaka njegova beseda je bila sad dolgotrajnega študija in preiskovanja. Bil je vesten tudi kot katolik. Svoje verske dolžnosti je natančno izpolnjeval. Do svojih ljudi je imel nenavadno ljubezen. Imel je le eno napako, in ta je bila, da je žrtvoval za knjige prevelik del družinskega premoženja. Tej se je pridružila še druga napaka, da je presedel pri knjigah preveč dragega časa in ni hotel slušati domačih, ki so ga tolikokrat izkušali odtrgati od knjig in ga zvabiti na izprehod, da bi se nekoliko odpočil. Nenavadno bogata knjižnica in pridnost Štrekljeva, ki ga je priklepala h knjigam, je bila za njegovo družino najhujši udarec.

V sobi, kjer je imel svojo knjižnico, je prebil ves svoj prosti čas. Sredi dela sem ga našel vedno,